

ARAZO EGOERAN OINARRITUTAKO IKASKETA

Egun curriculumean oinarrizko konpetentziak garatzeko printzipio metodologikoak zehazten dira. Edukiek eguneroko bizitzarekin lotura izan behar dute eta horien lanketa egoera errealetan izan behar dute abiapuntua. Irakaslea izango da ikasketa-egoerak edota –eszenatokiak diseinatu eta antolatzearen arduraduna baina, horien ebazpenean ikas-komunitate osoaren inplikazio aktiboa ezinbestekoa da. Horregatik, arazo-egoerak metodologia ikasleen oinarrizko konpetentziak bermatzeko estrategia ezin hobea da.

Arazo-egoeretan euren errealitatearekin lotura estua duen testuinguru eta arazoa aurkezten zaie ikasleei. Horri irtenbidea emateko (azken emaitza lortzeko) ikasleek jarduera anitzak eraman behar dituzte aurrea. Aurrerapauso bakoitzari esker ikasleek zeharka diziplina baitako zenbait konpetentzia landu dezakete eta, era berean, gaitasun digitala ere txertatzen da (informazioa bilatu, edukiak digitalki sortu, azken emaitza produkzio digital modura jaso...).

PROIEKTUETAN OINARRITUTAKO IKASKUNTZA (POI)

Errealitatean oinarritutako ikaskuntza eredua bat da, zeinetan ikasleek planifikatu, garatu eta ebaluatzen dituzten bizitzarekin zerikusia duten proiektuak. Teoria honen arabera, ikaslea bera da bere ikaskuntza-prozesua eraikitzen duena, aurreko jakintza eta trebezetan oinarrituta, elementu berriak eskema orokorragoetan txertatuz.

POIren 3 ardatz nagusiak:

- Pentsamendu kritikoa
- Komunikazioa
- Lankidetzak

EZAUGARRIAK

PBLa benetako arazoen inguruan eraikitzen da

- Ikaslea da ikaskuntza prozesuaren protagonista (hainbat proiekturen artean hautatuko du).
- Taldetan lan egiten da.
- Ikasleentzat esanguratsua izango da.
- Helburu hezitzailea izango du.

1. Ikaslearen jakin-mina pizten du.
2. Ikasleari ahotsa eta hautatzeko aukera ematen dio.
3. XXI. mendeko gaitasunak garatzen ditu.
4. Berrikuntza eta ikerketa sustatzen ditu.
5. Feedback eta berrazterketa bultzatzen ditu.
6. Amaierako produktua gizartearen arazoren bat konpontzea du helburu, eta aske, publiko eta doan eskaintzen da.

ONURAK

Ikasleek ondorengo gaitasun eta trebetasunak garatzen dituzte:

- Lankidetzeta,
- Proiektuen plangintza
- Komunikazioa, erabakiak hartzea eta denboraren kudeaketa
- Eskola eta errealitatea uztartzen dira.

AUKERA ESKAINTZEN DA:

- Eskolan edo gizartean ekarpenak egiteko.
- Gizarte eta komunikazio gaitasunak garatzeko.

PROIEKTUETAN OINARRITUTAKO IKASKUNTZAREN INPLEMENTAZIOA

1. Egoera edo arazoa: esaldi bat edo bi, gaia edo konpondu nahi den arazoa azalduko duena.
2. Proiektuaren deskribapena eta helburua: proiektuaren helburu nagusiaren azalpen laburra eta zein neurritan erantzuten dion egoera edo arazoari.
3. Jardueraren zehaztapenak: proiektuak bete beharreko kalitate irizpideen zerrenda.
4. Arauak: proiektua garatzeko gida edo argibideak, aurreikusitako denbora eta epe motzerako helburuak barne.
5. Partaideen eta haiei egokitutako eginkizunen zerrenda.
6. Ebaluazioa: nola ebaluatuko da ikasleen jarduna? PBLn, ikaskuntza prozesu osoa eta amaierako produktua ebaluatzen dira.

EBALUAZIOA

1. Eginkizun edo rolen esleipena.
2. Ikerketa lana.
3. Erantzukizunaren banaketa.
4. Dokumentuen azterketa sortzailea.
5. Komunikazioa, gizarte trebetasunak.

Tradizionala:

Idatzizko txostena

Ahozko aurkezpena: mapa mentalen bidez azalpenak eman

Teknologiak erabiliz: argazki edo irudiak, hormairudiak, aurkezpen elektronikoa...

KONTROL ZERREDA

- ✓ Ezagutza (ikerketa, informazioaren kudeaketa).
- ✓ Komunikazio trebetasuna.
- ✓ Gizarte trebetasuna.
- ✓ Trebetasun teknologikoa.
- ✓ Errubrikak
- ✓ Amaierako produktua.

HIZKUNTZA ETA ZIENTZIAK LANTZEKO METODOLOGIA

Hizkuntza eta **zientziak** era bateratuan lantzen dira arazo-egoerainarritutako sekuentzia didaktikoaren bidez. Ikasleen interesak kontutan izanik, hizkuntza lanerako eta komunikaziorako tresna bat gehiago izan daiteke. Beraz, natura eta gizarteko ezagutzak esanguratasuna ematen dio hizkuntzari (komunikazioa eta kognizioa lotuz).

Hau dela eta, ikasleek bi arloetarako amankomunea den azken proiektu, produkzio...burutu beharko dute. Ikasleak azken produktua ekoiztu bitartean, hainbat estrategia eta kontzeptu berri ikasiko ditu (**informazioaren trataera, grafikoaren interpretazioa eta diseinua, lexiko berezia...**) Aprendizai batzuk zientifikoak izango dira eta beste batzuk hizkuntzari dagozkionak (**testu tipologiari dagozkionak**).

Bi arlo hauen artikulazioa ziurtatzeko arreta handiz aukeratzen da gai bakoitzaren landuko den **testu mota**.

Ikaslea testu-mota desberdinen aurrean sentsibilizatu behar dugu :

- Aniztasun testuala sistematizatu : lpuina , azalpena , iritzia , albiste...
- Maila pedagogiko desberdinak :
 - Kontestua : nork , zertarako , norentzat ...idatzi duen
 - Aipagaia : Zer esaten da testuan . Gure kasuan natura eta gizartearen ezagutzazko gaia da. Gai hau sistematikoki lantzen da sekuentzian zehar.
 - Antolaketa : Nola dago antolatuta , nola hasi eta bukatzen da ... Modu ezberdinean egiten da testu mota bakoitzean
- Testuratze - maila : Testu antolatzaileak , aditz- denborak...

Proiektu bakoitzak urrats hauek ditu :

- **Azken produkzioa zehaztu** . Ikasleei jakinaraziko zaie hizkuntzarekin egin beharko duten iharduera .
- **Ikasleek dakitena kanporatu** . Bi arloei buruz dakiena kanporatu. Natura eta gizartearen gaiari eta komunikazio egoerari dagokiona ere.
- **Ereduak aztertu** . Aprendizai zientifikoari lotutako iharduerak bai linguistikoari lotutakoak. Ereduak alderdi ezberdinetatik aztertzen dira : gaiari dagokionez (ulermen estategiak, informazioa jaso...), komunikazio egoerari dagokionez (igorlearen eta hartzailearen ezaugarriak), testu antolaketari dagokionez (testuak dituen atalak, zein ordenetan...) eta testuratze lanak (antolatzaileak , kohesio estategiak).
- **Testua ekoiztu**. Ikasleek testua ekoiztuko du eruedetan aztertutako alderdiak izanik.

- **Ebaluaketa eta zuzenketa** . Ikasleak beste ikasleen eta irakaslearen iritziaz baliatuz bere testua zuzendu, ebaluatu eta berridatziko du.

1. HIRUHILABETEA

Ahozkoa lantzeko:

- Edozein pertsonaren deskribapenak egitea, ahoz, errealitatea aztertu eta ulertu ahal izateko.
- Barne egoerak adieraztea, emozioen identifikazioen bidez, norbere bere burua ezagutzan sakondu eta modu emozional osasuntsuan erlazionatzeko .
- Gustuak eta nahiak adieraztea, formula egokiak erabiliz, nor bere burua ezagutzan sakondu eta elkarbizitzarako baliogarri diren jarrerak barneratzeko .
- Gaiari lotutako abesti eta asmakizunak lantzea, irakurketa, entzumena eta ahozko adierazpen bitartez hizkuntza aberasteko
- Errezeta bat azaltzeko gai izatea, interneten topatuz, ahozko adierazpenaren bitartez hizkuntza aberasteko
- Entzundako edo irakurritako berri bat kontatzea , gizarte hedabideak erabiliz , inguru hurbileko gaurkotasunari hurbiltzeko.
- Lantzen ari garen mapa kontzeptuala azaltzea, besteen aurrean egindako aurkezpenaren bidez, landutako edukiak birpasatzeko

2. HIRUHILABETEA

Ahozkoa lantzeko

- Berdinen arteko elkarrizketak egitea, informazioen eta bizipenen kontakizunen bidez, era egokian komunikatzen ikasteko.
- Elkarrizketa arauak errespetatzea, komunikazio-trukearen harreman arauak erabiliz (itxarotea, entzutea, txandak eta koherentziaz erantzutea) , gizarte komunikazio egoeratan behar bezala jokatzeko.
- Ipuina asmatzea, klasekideei kontatuz eta arauak errespetatuz, diskurtso propioaren antolaketan lagungarri izateko.
- Asmakizunak asmatzea eta sortzea, binaka lanean, sormena eta elkarren arteko lana sustatzeko.
- Lantzen ari garen mapa kontzeptuala azaltzea, besteen aurrean egindako aurkezpenaren bidez, landutako edukiak birpasatzeko

3. HIRUHILABETEA

Ahozkoa lantzeko

- Gaiei lotutako testuak azaltzea (landareak , ekonomia), emandako eta interneten topatutako materialetan oinarrituta , era egokian komunikatzen ikasteko.
- Azalpen testu ezberdinen laburpena egitea , ikasitako pausuak jarraituz, ideia garrantzitsuenak diskriminatzen jakiteko
- Ikakide batekin erreportaia bat asmatzea , elkarrizketaren arauak errespetatuz , sormena eta elkarlana sustatzeko.
- Ipuin historiko bat kontatzea , narrazioaren estruktura errespetatuz , diskurtso propioaren antolaketan lagungarri izateko.
- Gai bakoitzari dagokion mapa kontzeptuala egitea, unitate bakoitzeko edukiak hartuz, landutakoa birpasatzeko.

IKASTURTEKO EBALUAZIO IRIZPIDEAK:

Ahozkoa

• **Landutako estrukturak erabiliz modu egokian, gustuak eta nahiak adierazteko esaldiak era egokian eraikitzen ditu.**

• **Gelan lantzen diren abesti eta asmakizunetan gustura parte hartzen du.**

• **Errezeta, mapa kontzeptualak, elkarrizketa, azalpen testuak, menua, ipuina, deskribapenak, erreportaia, albistea... aurkezten ditu.**

METODOLOGIA

AHOZKO ADIERAZPENA

Errespetua, elkarrizketaren arauak, besteen iritziaren balorazioa... lantzeko asmotan, egunero ahozko adierazpena bultzatuko dugu: sentimenduak, emozioak, nahiak, gustuak, eguneroko bizipenak... Egunero tutoretza saioetan.

Tradiziozko ahozko olerkiak, asmakizunak, ahokorapiloak... Astean behin, ostiraletan hamar minutu.

TESTU MOTA EZBERDINEN AURKEZPENA

- Egunero zientzietako saioaren zati bat ahozkoa lantzeko erabiliko da.
- Tarte horretan argi izan behar dugu ahozko jardunak duela lehentasuna.
- Saioan landuko diren edukiak astean zehar zientzietan landutakoarekin lotura izango du.
- Taldeko zein bakarkako lana izango da. Norberak dagokion aurkezpena egingo du (mapa kontzeptualak, azalpen testuak, errezeta, menua, ipuina, deskribapenak, erreportaia, albistea...)

TALDEKO LANA

- Beraien artean euskara erabiltzeko ahalegina ikusi nahi dugu.
- Hori bai, badakigu batzuk ez dutela nahi bezalako erraztasunik eta **lagunduko diegu**. Saiatzea nahi dugu eta lagunduko diegu ahalegin horretan. Gainera, ahalegin hori ere asko baloratuko dugu.

Gurekin harremana euskaraz finkatzera begira:

Ikasleekin hizketan ari garenean, eta **ikasleren batek ez badigu euskaraz egiten**: elkarrizketan bertan ahalegina eskatuko diogu (*esan orain euskaraz, ziur badakizula hori euskaraz esaten, lagunduko dizut hori euskaraz esaten*) eta errepikatu arazi egingo diogu. Ahalegina sumatzen badugu **errefortzu positiboak** ere emango dizkiegu (*ikusten, gero eta hobeto egiten duzu, oso pozik nago, azkenaldian beti euskaraz egiten didazu, horrela jarraitzen baduzu...*).

Beraien artean euskararen erabilera indartzera begira:

Beraien arteko elkarrizketan sartuko gara.

Gure laguntzaz elkarrizketa euskarara bideratzen saiatuko gara. Hasiera batean, modu ahalik eta naturalenean (elkarrizketan parte hartuz) eta beharrezkoa bada modu esplizituan eskatuz: elkarri galderak egin arazi, elkarrizketa moztu eta errepikatzeko eskatu...

Ahalegina ere baloratuko dugu eta errefortzu positiboak emango dizkiegu.

Zenbat eta gehiagotan laguntzen diegun orduan eta errazago egingo dute eta orduan eta naturalagoa irudituko zaie.